

11 November 2024

Wetgevingsoverleg

Digitalisering

Inbreng **IPO, VNG & Unie van Waterschappen**

Op 11 november 2024 vindt het wetgevingsoverleg plaats over de begrotingen van de ministeries van BZK, J&V en EZ met betrekking tot digitalisering. Namens provincies, gemeenten en waterschappen willen we graag enkele belangrijke punten onder uw aandacht brengen.

Het huidige regeerprogramma besteedt beperkte aandacht aan digitalisering. Met name de aandacht voor digitale dienstverlening en het versterken van onze digitale basisinfrastructuur is in het regeerprogramma beperkt. Deze aspecten zijn cruciaal om maatschappelijke uitdagingen zoals woningbouw en energietransitie te versnellen door het effectief gebruik van data. Het kabinet streeft ernaar de kansen van digitalisering te benutten en tegelijkertijd de bijbehorende risico's te beheersen. Om deze doelen te bereiken, is een transformatie nodig van zowel de publieke dienstverlening als de inzet van digitaal vaardige ambtenaren.

Als medeoverheden ondersteunen wij deze ambities van harte. We blijven graag samenwerken aan een transparante overheid, versterkte cyberweerbaarheid, verantwoorde inzet van AI en data, en de versterking van digitale open strategische autonomie. Daarbij benadrukken we het belang van zorgvuldige implementatie van nationale en Europese digitale wet- en regelgeving.

Onder leiding van de staatssecretaris van BZK werken we nauw samen met de betrokken ministeries bij de totstandkoming van de Nederlandse digitaliseringsstrategie (NDS). Wij hebben veel waardering voor de overheidsbrede aanpak van de staatssecretaris en we zetten deze goede samenwerking graag door. In het kader van de NDS willen we drie belangrijke punten onder uw aandacht brengen.

Standaardisering nodig voor een betere informatiepositie

Ten eerste is vergaande standaardisering essentieel voor effectieve en efficiënte samenwerking tussen verschillende bestuurslagen en om de opgaven waar we gezamenlijk voor aan de lat staan te versnellen. Het digitale Huis van Thorbecke verdient grondig onderhoud. Dit vereist uniforme werkwijzen, *interoperabele* systemen en heldere afspraken over gegevensuitwisseling, gemaakt vanuit gelijkwaardigheid. Om dit te realiseren is een robuuste *governance* met een overheidsbrede politiek-bestuurlijke regietafel noodzakelijk, waarbinnen overheidsbrede afspraken gemaakt en bindende besluiten genomen kunnen worden.

Bekijk Europese en nationale digitaliseringswetgeving in samenhang

Ten tweede zien we een toenemende invloed van de Europese Unie op ons nationale digitaliseringsbeleid. We pleiten voor een gezamenlijke aanpak richting Europa om de belangen van lokale uitvoering te waarborgen en kansen te benutten. Daarnaast vragen we aandacht voor de uitvoerbaarheid van zowel Europese als nationale digitaliseringswetgeving. Het is cruciaal dat deze wetten in samenhang worden gezien om efficiënt te kunnen anticiperen op toekomstige ontwikkelingen. We roepen het rijk op om te zorgen voor een planmatige aanpak voor de implementatie van het wetgevingspakket, met aandacht voor adequate bekostiging van de uitvoeringslasten die voortvloeien uit de (Europese) digitaliseringsagenda, zodat medeoverheden hun wettelijke taken naar behoren kunnen uitvoeren zonder negatieve impact op hun

dienstverlening. Momenteel is de bekostiging van de uitvoering van EU-wetgeving niet toereikend.

De uitvoerbaarheid van de NDS staat of valt met voldoende middelen

Tot slot maken we ons zorgen over de uitvoerbaarheid van de NDS. We constateren dat er onvoldoende financiële middelen op de begroting zijn gereserveerd voor de uitvoering van de NDS. De strategie moet worden uitgevoerd met bestaande middelen die gekoppeld zijn aan lopende digitaliseringsagenda's. We zien een risico op onvoldoende middelen voor belangrijke thema's zoals data gedreven werken, verantwoorde inzet van AI en de uitvoerbaarheid van de grote hoeveelheid digitaliseringswetten.

We vertrouwen erop dat u deze punten mee zult nemen in uw overwegingen tijdens het aankomende wetgevingsoverleg en kijken uit naar een vruchtbare samenwerking om de digitale toekomst van Nederland vorm te geven.